

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVI, broj 18

5. svibnja 2016.

cijena 200 Ft

Opraštanje „krležinih” maturanata

Foto: Ákos Kollár

4. stranica

Zagrebački susreti

3. stranica

II. Hrvatska državna kobasijada

5. stranica

„Ljubičica” 30 ljet

8. – 9. stranica

Komentar

„Naša ste djeca“

Prošlog su vikenda u mnogim srednjim školama priređena oproštanja maturanata, tako i u našim hrvatskim gimnazijama. Četvrti put sam pribivala takvom događaju u Gimnaziji Miroslava Krleže, za koju već odista možemo reći da je naša, znajući da o njoj skrbi naša hrvatska zajednica. Opraštanje je uvijek dirljiv događaj za sve sudionike, za đake, nastavnike, roditelje i rodbinu, pogotovo u našim ustanovama, gdje su zapravo svi sudionici odgoja i obrazovanja članovi jedne malo veće obitelji, gdje svatko poznaje svakoga, gdje tijekom četiriju ili više godina svatko upoznava vrlinu i mane jedan drugog, i tako nekako ga i prihvati. Oproštajni program, govori odista su dali naslutiti onu međusobnu povezanost nastavnika i učenika, koju i ja smatram važnom i potrebnom u jednoj školskoj ustanovi. Originalan je bio oproštajni govor ravnatelja, koji se ovaj put pripremio s pjesmom, dobivši inspiraciju od maturanata, svojih „klinaca“, tj. gimnazijalaca. Najviše me dojmila zadnja kitica ravnateljeve pjesme „Klinci“. Ma tko vas danas tako smio zvati? Dragi naši! Hrvatice i Hrvati! ... Naša ste DJECA, KLINCI i naše ste ČUDO“. NAŠI, HRVATICE i HRVATI, u tih nekoliko riječi ravnatelj je izrekao sve ono što je ustanova željela naslutiti svim svojim polaznicima kroz višegodišnje školovanje, ono što je cilj jedne takve ustanove, da odgaja pripadnike naše zajednice i da je oni osjećaju svojim, da osjećaju da su i naši, važni članovi zajednice. Ravnatelj je u tih nekoliko riječi sažeo ono što je najvažnije za našu hrvatsku zajednicu, u čemu naše dvojezične gimnazije odista imaju veliku ulogu, da odgajaju osviještene pripadnike naše zajednice, jer ona su naša budućnost. Ne možemo dovoljno puta naglasiti koliko su nam važni naši mladi, no pitam se koliko je voljna naša zajednica učiniti za njih, da im nudi priliku za ostvarenje samoga sebe u korist i naše zajednice. Ovi mladi samim time da su izabrali hrvatsku gimnaziju, izrazili su da im je važan naš jezik, naša kultura, naša zajednica, za to su bili voljni žrtvovati i njihovi roditelji (osobito kod onih koji nisu nastanjeni u mjestu, gdje se nalazi ustanova) i sve dok pohađaju našu gimnaziju, razvijala im se hrvatska samosvijest. A nakon toga? Hoće li naši mladi nakon oproštanja oprostiti se i od hrvatske zajednice? Hoće li ovi mladi koji su proveli 4 – 5 godina u našim ustanovama u kojima su udisali hrvatski duh, hrvatsku kulturu, hrvatski jezik, smatrati važnim da ostanu s našom zajednicom i sudjeluju u njezinu razvitku? Rekao je ravnatelj: „NAŠA STE DJECA“. Roditelj o svojoj djeci brine sve dok ono ne nađe svoje mjesto u životu, pa i nadalje. Roditelju kojemu je stalo do svog djeteta pokazuje i kroz svoja djela, kroz kontakte, znakove pažnje, zajedničko provedeno vrijeme... Ako su to naša djeca, djeca naše zajednice, pokazimo se dobrim roditeljem, nemojmo zaboraviti na njih ni nakon što su zatvorili vrata gimnazije, jer ona su NAŠA DJECA, naše HRVATICE i HRVATI.

beta

Glasnikov tjedan

Život je prekrasan poklon, jednostavan u svoj svojoj složenosti. Život je radost, nada te strah, tuga i smijeh... U životu ima trenutaka na koje smo jako, jako ponosi. Tako je to i sa mnom. Gledajući svojega mlađeg sina na maturalnoj pozornici Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže, bila sam vrlo ponosna. Isti taj osjećaj imala sam gledajući svojega starijeg sina na maturalnoj pozornici iste gimnazije prije četiri godine. Ponosno sam se

Zajedno s mojim sinovima i ja se opraštam od Hrvatske škole, sada već neću svakodnevno, kao što sam to činila proteklih dvadeset godina, ulaziti kroz njena vrata, zastajati na porti i u hodnicima, upoznavati nove učenike i roditelje.

osjećala gledajući dva sina svoje šogorice na pozornici iste gimnazije prije sedam i prije četiri godine, i isti taj osjećaj ću imati još jednom ako Bog da za tri godine gledajući njezinu kćer na maturalnoj pozornici Hrvatske gimnazije. Veoma sam ponosna. Obadva moja sina dobitnici su Krležine nagrade. Dva sina, dvije nagrade, Krležine. Daje se ona za postignutu izvrsnost u učenju tijekom 12 godina školovanja u Hrvatskoj školi Miroslava Krleže. Moja su djeca uz tih dvanaest godina pohađala i pečuški hrvatski vrtić četiri godine. Šesnaest godina u odgojno-obrazovnoj okomici hrvatskog odgoja i obrazovanja. Nije bilo upitno ni za mene ni za moga supruga koji vrtić ili koja škola, a kada su već sami počeli donositi od-

luke, odlučili su se za put na koji smo ih mi uputili. Izvrsno, izvrsno, govore i pišu i na hrvatskom i na mađarskom jeziku, i pripadaju hrvatskoj zajednici u Mađarskoj punim srcem. To je postignuti rezultat, zajednički, i naši i škole, kako je u oproštajnom govoru kazao moj sin: „...kada izađem na drvenim vratima svoje bezbrižnosti, kada lupim ta vrata ne znajući što zatvaram, znat ću da sam ostavio dio sebe tu. U klupama, markerima identiteta, šalicama kave, mikrovalnoj u blagovaonici i u vama, moje profesorice i profesori. Priznajete ili ne, djelomice, ja sam

postao vi, a vi ste postali ja. Zahvaljujem što sam postao što jesam. I vi ste krivi za rezultat koji sad stoji pred vama.“

Oprostite češ mi, dragi čitatelju, na subjektivnosti ovoj tjedne kolumne. Upi-

tali su me, kada i kako često ćemo te vidjeti u školi, sada kada i moj mlađi sin odlazi. Naime, zajedno s mojim sinovima i ja se opraštam od Hrvatske škole, sada već neću svakodnevno, kao što sam to činila proteklih dvadeset godina, ulaziti kroz njena vrata, zastajati na porti i u hodnicima, upoznavati nove učenike i roditelje.

Poslije ne znam što će biti..., kazao je maturant. U nadi da nećemo biti „krivi“ za postignuti rezultat, i da smo učvrstili markere identiteta, odgojili mlade i čestite ljude, ispraćamo ih na put, na kojem možda i neće toliko često tražiti našu ruku, ali ona će uvijek biti tu spremna pomoći.

Branka Pavić Blažetin

ISPRIKA

Ispričavamo se nastavnicima hrvatskoga jezika i književnosti petrovoselske Dvojezične osnovne škole Ani Škrapić-Timar zato što u napisu „Croatia – Državno natjecanje u kazivanju stihova na hrvatskome jeziku“ nismo naveli i njezino ime.

Branka Pavić Blažetin
glavna i odgovorna urednica Medijskog centra Croatica

Zagrebački susreti

Predstojnik Zvonko Milas i predsjednik Hrvatske državne samouprave razgovarali o položaju hrvatske nacionalne manjine u Mađarskoj

U Državnom uredu za Hrvate izvan Republike Hrvatske, 28. travnja 2016. godine predstojnik Zvonko Milas primio je u posjet predsjednika Hrvatske državne samouprave u Mađarskoj (HDS) Ivana Gugana i voditelja HDS-ova ureda i predsjednika Hrvatske samouprave Šomođske županije Jozu Solgu. Tema je sastanka bila položaj hrvatske nacionalne manjine u Mađarskoj te suradnja s matičnom domovinom Hrvatskom.

Zvonko Milas, Ivan Gudan i Jozo Solga

HDS-ov predsjednik Ivan Gudan upoznao je predstojnika s glavnim aktivnostima zajednice te naglasio da su Hrvati u Mađarskoj

jedna od najdjelatnijih manjina u Mađarskoj. Prioritet im je obrazovanje na hrvatskome materinskom jeziku te je, u tom smislu, istaknut veliki doprinos hrvatskih intelektualaca u Mađarskoj. Ivan Gudan skrenuo je pozornost i na teškoće s kojima se susreću u radu, pri čemu je naglasio važnost dovršetka obnove i dogradnje Hrvatskog kazališta u Pečuhu te rješavanje statusa Kulturno-prosvjetnog centru Hrvata u Vlašićima na otoku Pagu.

Predstojnik Milas izrazio je zadovoljstvo činjenicom što će se ove jeseni u pečuškom obrazovnom centru „Miroslav Krleža“ nastava odvijati u dva odjela prvog razreda. „Zanimanje za pohađanje nastave na hrvatskom jeziku rezultat je svih aktivnosti i dobre organiziranosti hrvatske manjine u Mađarskoj. Svi vaši naponi i sva postignuća i nas u Hrvatskoj čine ponosnim“ – rekao je predstojnik Milas i dodao da će Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske i nadalje aktivno pružati potporu Hrvatima u Mađarskoj – donosi u priopćenju za tisak Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Furio Radin i Domagoj Hajduković primili predstavnike Hrvatske državne samouprave u Mađarskoj

Predsjednik Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Furio Radin i potpredsjednik Odbora Domagoj Hajduković 28. travnja primili su predsjednika Hrvatske državne samouprave u Mađarskoj Ivana Gugana i voditelja Ureda Hrvatske državne samouprave u Mađarskoj Jozu Slogu.

Gosti su uvodno predstavili položaj i status Hrvata u Mađarskoj. – Danas u Mađarskoj živi 50-ak tisuća Hrvata podijeljenih u sedam etničkih skupina, koji se razlikuju prema dijalektu, povijesti i kulturi, istaknuo je predsjednik Ivan Gudan. Govoreći o Hrvatskoj državnoj samoupravi u Mađarskoj, Gudan je pojasnio da je riječ o političkom i administrativnom tijelu Hrvata u Mađarskoj. Predstavio je ustrojstvo mjesnih i teritorijalnih samouprava te naglasio da Hrvati imaju zastupnika i u Mađarskom parlamentu, koji ima sva prava, osim prava glasa. Pitanje predstavnika manjina u Parlamentu regulirano je Zakonom o izboru parlamentarnih zastupnika, koji je izglasovan potkraj 2011. godine, dodao je.

Hrvati u Mađarskoj, uza škole, imaju i desetak kulturnih ustanova, izdavačku kuću, radio, novine, kazalište, a koje većinom financira Mađarska, istaknuo je Jozo Sloga.

Gosp. Furio Radin i gosp. Domagoj Hajduković upoznali su goste s načinom izbora zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor. Furio Radin informirao je goste i o ustroju talijanske nacionalne manjine u Hrvatskoj, te o zakonodavnom okviru koji uređuje prava nacionalnih manjina u Hrvatskoj.

U završnom dijelu susreta Ivan Gudan pozvao je predsjednika i potpredsjednika Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u posjet Mađarskoj.

Kako je za Medijski centar Croatica izjavio HDS-ov predsjednik, zagrebački je boravak bio intenzivan i koristan. U Državnom uredu boravili smo s pozivom predstojnika Milasa, te ga upoznali s HDS-ovim radom. Predstojnik je bio dobro informiran, ali je naš susret bio koristan jer smo iznijeli naša razmišljanja i naše pla-

Furio Radin, Domagoj Hajduković, Ivan Gudan i Jozo Sloga

nove. Ured je najvažnija institucija za sve Hrvate izvan Hrvatske, a time i za Hrvate u Mađarskoj. Posebno smo razgovarali o stanju oko pečuskoga Hrvatskog kazališta, o čemu imamo malo konkretnih informacija, a u svjetlu pripreme sjednice međuvladina Mješovitog odbora. Posebice smo razgovarali o školstvu Hrvata u Mađarskoj, i produženju ugovora o korištenju objekta u Vlašićima, mi smo se oko Vlašića već obratili s molbom Državnom uredu za nekretnine.

Istoga dana na poticaj saborskog zastupnika Domagoja Hajdukovića, primili su nas predsjednik Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora Furio Radin i potpredsjednik Odbora Domagoj Hajduković. U skorašnje vrijeme bit će susret i s predsjednikom Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske, kazao je za Medijski centar Croatica Ivan Gudan.

- mcc -

Oprašta se stari đak...

Oprašta se stari đak... pjevalo se hodnicima i učionicama Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže. Naraštaj 2011./2012. – 2016. maturanata spomenute Gimnazije pred maturom je. Dvadeset maturanata oproštajnu svečanost imalo je 29. travnja 2016. godine. Imena maturanata: Evelin Aladić, Emin Aliustić, Amina Avdić, Danijel Blažetin, Emese Csordás, Krištof Josip Dervar, Tomislav Gažić, Bence Gyöngyös, Tibor Horváth, Bernárd Kajtazi, Attila Kiss, Vanda Klepah, Čaba Kolar, Martin Koncsos, Marko Kovačević, Krisztián Németh, Zsanett Petrohan, Marko Radić, Dalma Rodek, Nikola Végh. Njihovi su razrednici Rita Magyar, bio je i Gábor Attila Gáspár, a njihov je odgojitelj u učeničkom domu Čaba Vereš. Svečanost oproštanja od škole zasigurno je jedan od najvažnijih događaja u životu učenika, posebice maturalno oproštanje. U životu obitelji također je to važan događaj. Jedna postaja na kojoj svi zajedno zastajemo prije nego li krenemo dalje.

Oproštajni govori, recitacija, govor ravnatelja, pjesma – odlikovali su oproštanje u pečuškoj Hrvatskoj gimnaziji, koje se odvijalo dvojezično. Kazivali su se stihovi, obrađeni na način maturanata Hrvatske gimnazije, od Dániela Varróa, Enesa Kiševića, čitali se govori, predala se i vezivala zastava. Uime 11. razreda od maturanata se oprostila Dorottya Fekete. Uime 12. razreda, maturanata, govor je napisao i izgovorio Danijel Blažetin. On je kazao: „Za par dana napisat ću jednu radnju. Jednu veliku, veliku radnju. Do sada najvjerojatnije najveću. Maturalni ispit il što... To će biti (kao i ostale) radnja na kraju jednog poglavlja. Mog prvog poglavlja. Ove stranice su možda najvažnije u ovoj knjizi. Iz njih smo saznali njene pisce, zgužvane papire, ucrtana srca, škrabanja i omotnicu koja redovno prokisne. Iz vikenda u vikend. Nakon ove radnje sjest ću na pivu s frendovima. S nekima zadnji put. Razgovarat ćemo o banalnim stvarima ozbiljnog života. «Krležu» drugima. Eto vam. Uživajte. Možda ću se smijati zato što ostavljam ovu stalnu gnjavažu iza sebe i što ću napokon postati slobodan. Možda ću se smijati jer ćemo s prijateljima ismijavati jedno drugoga. Podmuklo ćemo dobacivati ružne riječi da bismo dali na znak: Nedostajat ćeš mi, stari. Neka te prati sreća. Možda ću se smijati da bih sakrio suze koje bi mogle odati koliko sam još dijete i koliko mi treba vaša pomoć. Možda ću se smijati jer u tom trenutku kroz moju će glavu proći 15 ili koliko već godina radosti, smijeha i brižnog odgajanja. Poslije ne znam što će biti, ali kada izađem na drvenim vratima svoje bezbrižnosti, kada lupim ta vrata ne znajući što zatvaram, znat ću da sam ostavio dio sebe tu. U klupama, markerima identiteta, šalicama kave, mikrovalnoj u blagovaonici i u vama, moje profesorice i profesori. Priznajete ili ne, djelomice, ja sam postao vi, a vi ste postali ja. Zahvaljujem što sam postao što jesam. I vi ste krivi za rezultat koji sad stoji pred vama. Primite ovaj cvijet kao znak zahvalnosti. Predat ćemo vam ove cvjetove, poslije ne znam što će biti...”

Maturantima se obratio ravnatelj škole Gabor Györfvári, koji je za ovu priliku nadahnuto napisao i pjesmu, pa je pročitao umjesto dugačkoga govora, kako reče nazočnima. Pjesma

Ravnatelj Györfvári „Krležinu nagradu” uručio je Danijelu Blažetinu i Nikoli Véghu.

naslova Klinci svojevrсни je doživljaj čuđenja odrastanjem djece u mlade i zrele ljude u hodnicima, učionicama, blagovaonici, na igralištu i klupama pečuške Hrvatske škole. Potom je ravnatelj uručio priznanja istaknutim učenicima. Ove godine „Krležinu nagradu”, najveće priznanje Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže, za postignute rezultate tijekom 12 godina svoga školovanja dobila su dvojica maturanata: Danijel Blažetin i Nikola Végh.

Cvijetom su maturanti zahvalili roditeljima, profesorima, te s osmijehom na licu zapjevali „Nek pjesma ostane” i krenuli k novim izazovima, od kojih je prvi veliki matura.

Napomenimo da je naraštaj 2011./2012. – 2016. maturanata Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže 28. travnja u pečuškoj crkvi Rácváros imao maturalnu misu na hrvatskom jeziku. Služio ju je velečasni Gabrijel Barić.

-mcc-

Druga državna kobasijada u Pečuhu

U organizaciji Hrvatske državne samouprave, Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj te pečuške Hrvatske samouprave, 15. travnja u Pečuhu priređena je Druga hrvatska državna kobasijada. Tijekom večeri nagrađeni su najbolji proizvođači domaćih svinjskih poslastica u kategoriji kobasice i salame (štifolder).

Kobasijada je jedna od najvećih gastronomskih priredaba Hrvata u Mađarskoj. Pokrovitelji su večeri bili Vesna Haluga, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu, i Ivan Guban, predsjednik Hrvatske državne samouprave. Uz njih publiku je pozdravio i pečuški dogradonačelnik László Óri i Mišo Hepp, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu. Priredbi su pribivali između ostalih i Ivan Pal, zamjenik župana Koprivničko-križevačke županije, sa suradnicima, predstavnici grada Samobora, te Milan Vandura, ravnatelj virovitičke Županijske komore, jednako kao i predsjednici i

U kategoriji kobasice prvo je mjesto osvojio Mišo Šarošac.

zastupnici hrvatskih samouprava, ustanova i civilnih udruga te, naravno, svi ljubitelji svinjskih specijaliteta i tradicionalne kuhinje iz Mađarske, a i Hrvatske. Gđa Vesna Haluga pozdravila je nazočne i zahvalila na sudjelovanju svim sudionicima, posebno je pozdravila goste koji su stigli iz Hrvatske. U sklopu večeri 88 sudionika predstavilo je svoje proizvode, koji su ocjenjivani nekoliko dana prije. Hrvatski su gosti bili vrlo uspješni, njima za iznimnu kakvoću dodijeljeno je četiri srebra i osam bronca. Proizvode su dali: Odsjek za turizam virovitičke Županijske komore i deset predstavnika iz Požeško-slavonske, Bjelovarsko-bilogorske i Virovitičko-podravске županije. S naše strane, iz svake su regije ponudili razne, vrlo ukusne proiz-

vode. Nagrade su podijeljene u dvije kategorije; u kategoriji salame prvo je mjesto osvojio Ivica Kupres „B“, s 43,25 bodova, drugo mjesto László Poczók „Baždarević“ s 42,5 bodova, a treće mjesto Mišo Udvarac „B“ s 41,75 bodova. U kategoriji kobasice prvo je mjesto osvojio Mišo Šarošac s 37 bodova, drugo Đuro Jakšić s 35,5 bodova, a treće Đuro Kuril s 34,5 bodova. Priznanja je nagrađenima između ostalih uručivao i

voditelj Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj Jozo Hari.

Ocjenjivanje ponuđenih uzoraka bilo je 8. travnja 2016. godine u pečuškom Hrvatskom klubu „August Šenoa“. Članovi su ocjenjivačkog suda bili: Gabor Sigečan, Vjekoslav Filaković, Davorin Bockovac i Matija Bunjevac.

Prijavljeni su uzorci bili izloženi tijekom večeri u obliku švedskoga stola, pa su posjetitelji priredbe mogli kušati sve proizvode. Osim kulturnog programa uza sudjelovanje domaćih izvođača, kukinjskoga KUD-a „Ladislav Matušek“, o dobrom raspoloženju pobrinuo se osječki tamburaški sastav Džentlmeni.

*Luca Gažić
Foto: Ákos Kollár*

U kategoriji salame prvo je mjesto osvojio Ivica Kupres „B“, drugo mjesto László Poczók „Baždarević“

Književna večer

Bosanskohercegovački hrvatski pisac Anto Zirdum u Kalači

U pripremi novi povijesni roman vezan za srednjovjekovnu Kalaču

U organizaciji Hrvatske samouprave, 21. travnja u Kalači je priređena književna večer u okviru koje se u prostorijama Kalačkoga kluba suvremene umjetnosti predstavio bosanskohercegovački hrvatski pisac Anto Zirdum. Kako nam uz ostalo reče predsjednik Hrvatske samouprave Ladislav Sabo, pošto su sudjelovali na priredbi gradišćanskih Hrvata, do susreta je došlo na poticaj predsjednika Hrvatske samouprave grada Šoprona.

O kalačkoj književnoj večeri ukratko nas je izvijestio bivši predsjednik kalačke Hrvatske samouprave Stipan Perić.

U ime domaćina i organizatora predsjednik Ladislav Sabo na hrvatskom i mađarskom jeziku srdačno je pozdravio goste književne večeri, uz Antu Zirduma i predsjednika Kulturne udruge grada Viteza Zorana Kupreškića te profesoricu glazbe Gordanu Lujčić. Zatim je ukratko predstavio hrvatskoga pisca Antu Zirduma i njegov književni rad. Kako uz ostalo reče, Ante Zirdum rođen je 1956. u Derventi. Osnovnu i srednju školu završio je u Zenici, a pedagoški studij u Rijeci. Postdiplomski studij nastavio je u Beogradu, a završio u Travniku. Počeo je raditi u Varešu, a danas živi u Vitezu i radi u Travniku kao pokrajinski nadzornik za prosvjetu, kulturu i šport. Objavio je dvadeset knjiga, osim toga radovi su mu objavljeni u regionalnim zbirka i antologijama. Pisao je i drame te radiodrame. Djela su mu prevedena na engleski, nje-mački, talijanski, makedonski i mađarski jezik.

U nastavku je Zoran Kupreškić na hrvatskom jeziku predstavio djela Ante Zirduma, a njegovo stvaralaštvo u prijevodu kalačkih Hrvata mogli su upoznati i svi nazočni koji ne govore hrvatski. Predstavljanje Zirdumovih knjiga uljepšano je i svirkom Gordane Lujčić na harmonici. Nazočnima se obratio i Anto Zirdum, koji je govorio o svome romanu u pripremi. Kako uz ostalo reče, radnja djela odvija se u dva vremenska prostora. Jedan govori o životu bosanskog franjevca koji je u XVII. stoljeću živio u Kalači proučavajući djelatnost jednog bivšeg kalačkog nadbiskupa. Drugi je lik romana kalački nadbiskup Lajos Helfenstein (1353. – 1391.). Naposljetku je i sam autor odgovarao na postavljena pitanja okupljenih uz posvetu svojih knjiga.

Voditelj Kalačkoga kluba suvremene umjetnosti István Kiss darovao je Antu Zirdumu jednu svoju sliku o Kalači, te naglasio da su Hrvati i Mađari više od osam stoljeća živjeli zajedno, u personalnoj uniji, pretežito u miru, dijeleći i dobro i zlo. Kako još reče, političko stanje današnjice kao da nam svjedoči da je možda taj savez bio sretniji nego današnja Europska unija.

Uslijedio je prijateljski razgovor, pa i zajednička pjesma. Na književnoj večeri sudjelovalo je 30 posjetitelja, a uz predsjednike i zastupnike hrvatskih samouprava iz Bačina i Kalače, te članove Plesnoga kruga «Veseli Raci», Kalačane podrijetlom iz Vojvodine, nazočili su i stalni posjetitelji Kalačkoga kluba suvremene umjetnosti.

S. B.

Foto: Stipan Perić

KAČMAR – U suorganizaciji Seoske i Hrvatske samouprave, 7. svibnja priređuje se već tradicionalni Bunjevački dan. Program počinje s kulturnim programom u 17 sati. U središnjemu seoskom parku na otvorenome nastupit će polaznici vrtića, učenici osnovne škole, KUD «Ivan Goran Kovačić» iz Velike, prijateljskog naselja u Hrvatskoj, i Garska hrvatska folklorna grupa. Dan završava balom u 20 sati, a za dobro raspoloženje pobrinut će se garski tamburaški sastav «Bačka».

SANTOVO – U organizaciji Hrvatske samouprave, 9. svibnja priređuje se Treća međunarodna Gibanicijada koja će se održati u mjesnom domu kulture u 10 sati. Na priredbu se očekuju sudionici i gostujući KUD-ovi iz okolnih naselja, ali i Hrvatske i Vojvodine – reče nam uz ostalo zastupnik Hrvatske samouprave Ilija Stipanov, ujedno glavni organizator priredbe.

Hrvatski dan škole u Salanti

U organizaciji salantske Hrvatske samouprave i tamošnje osnovne škole, u petak, 15. travnja, upriličen je susret nastavnika i ravnatelja u mjesnoj osnovnoj školi. U sklopu programa nazočni su se mogli upoznati između ostalog s udžbenicima i načinom podučavanja u Hrvatskoj, i to zahvaljujući hrvatskim gostima.

Vinko Filipović, ravnatelj Školske knjige

U salantskoj osnovnoj školi u petak, 15. travnja, priređen je Hrvatski dan škole, na koji su čekali ravnatelje i nastavnike okolnih škola te mnogobrojne goste iz Hrvatske. Priredbi su pribivali: Dinka Franulić, konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu, Ivan Gugan, predsjednik Hrvatske državne samouprave, Mišo Hepp, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu, Mišo Štandovar, predsjednik mjesne Hrvatske samouprave, Andro Mršić, predsjednik Udruge ravnatelja osnovnih škola, Vinko Filipović, ravnatelj razvoja i marke-

tinga Školske knjige u Zagrebu, Marina Milobara, regionalna ravnateljica Školske knjige, Marijana Bonić, regionalna promotorica školskih udžbenika u Školskoj knjizi. Osim njih iz Hrvatske su stigli mnogobrojni gosti, a među njima Mate Knežević, Tihomir Benke, Nada Denić, Katica Vrač-

Nastavnica Eva Adam Bedić

vić, Ante Lagator, Damir Jukić, Darko Čota, Zvonko Belvanović, Ružica Primorac, Andrija Šušak, Ivan Jukić, Damir Iletić, Darko Ocvirk. Iz okolnih škola bili su: Anica Bi-

Ravnateljica salantske škole Katalin Balogh

czak Popović iz Lukovišća, Ruža Kedves i Tibor Kedves iz Starina, iz Šeljina Robert Ronta, Marija Papp, Valerija Kovačević i Margita Ese, iz Mohača Anita Jandrok Erdélyi, iz Pečuha Žuža Kečkeš, Eva Győri, Janja Živković Mandić, iz Harkanja Đurđica Geošić Radošnai.

U sklopu programa publika se mogla osvjedočiti kako su se pripremili učenici 2. i 3. razreda s hrvatskim pjesmama i brojalicama. Naravno, bili su obučeni u prekrasnu narodnu nošnju. Učenice viših razreda pripremile su kulturni program koji je obilovao pjesmama, stihovima i plesovima.

Ravnateljica škole predstavila je salantsku osnovnu školu na mađarskom jeziku, a nastavnica Eva Adam Bedić prevela je ravnateljčine riječi na hrvatski jezik. Na kraju programa Marijana Bonić, regionalna promotorica udžbenika u Školskoj knjizi, prikazala je udžbenike te kako ih pronaći i koristiti se njima na internetu. Predstava je bila vrlo zanimljiva i poučna, uzvanici su mogli ukratko upoznati hrvatski način podučavanja te pogledati udžbenike. Dakako, hrvatski gosti nisu došli praznih ruku, donijeli su više knjiga koje su poklonili nazočnima. Nakon kraćeg druženja u školi, domaćini su svakoga čekali s ukusnim objedom u Gostionici Marica, a zatim su zajedno s gostima pogledali Pečuh. Kao završni akord dana, svi gosti iz Hrvatske pozvani su na II. Hrvatsku državnu kobasijadu u pečušku Športsku dvoranu „Dezső Lauber“.

Učenici su pripremili prigodan program za goste.

„Ljubičica“ svečevala 30 ljet postojanja i djelovanja

Petrovo Selo ljeta dugo je poznato i priznato naselje po svojem bogatom kulturnom djelovanju, zbog jake hrvatske svisti i napori na području hrvatskoga folklor. Zvana tančošev, tamburašev i igrokazačev ženske jačkarice zbora „Ljubičica“ jur trideset ljet dugo nosu lipotu zborovnoga jačjenja, a s tim skupa i slavlje našem selu. Odlični i skladni petrovski jačkari jur i u raniji ljeta bili su svakudaj pozvani na hrvatske nastupe, ali 1986. ljeta zavoľj prestanka jačjenja mužev, žene su se odlučile, nastavit će pjevanje. Kako i okrugli jubilej, brojni nastupi i priznanja kažu, ne prez uspjeha. To su došli skupa svečevati 17. aprila, u nedilju otpodne, ne samo ljudi iz sela, rođjaki i familije nego i prijatelji iz Zagreba kot i susjedi iz Austrije.

Polag Pinke hiža mala, hiža mala, radosna... – to je bila početna pjesma s kom su začele jubilarke svečani program u domaćem kulturnom domu pred brojnom publikom ter su moderatorice, ujedno jačkarice „Ljubičice“, Edita Horvat-Pauković i Sabina Kapitar-Wagner dvojezično peljale nas, prvenstveno med muzičkimi i folklornimi bloki. Od nje smo doznali da ženski zbor u Petrovom Selu od 1990. ljeta nosi ime „Ljubičica“, i kako su već čudami pitali zbog česa im dojde uprav ovo ime, kotrigi su dali dva odgovore. Prvi je zvučao «ki to zna», a drugi odgovor «da su uprav tako skromne, lipi i nježne jačkarice kot ta kitica», a ovo je ovput zavrnilo burni aplauz. Ženski koruš raspolaže s trimi cejdkami iz 2007., 2014., 2015. ljet, a kroz tri desetljeća su sve skupa jačile u njemu četrdesetimi, dokle trenutačno ima osamnaest članov. Od 2001. ljeta njeguje „Ljubičica“ prijateljske kon-

U prijateljstvu sa zagrebačkim zborom „Desiderium“ 15 ljet dugo

takte s pjevačkim zborom Desiderium u Zagrebu, čiji člani i ovput su se rado odazvali pozivu. Naravno, tijekom programa najveć smo čuli izvedbe jubilarikov, ke su nas od Dalmacije do Petrovoga Sela prik glasa i u pratnji tambure zabavljale, ter dotaknule da si i mi zajačimo naše obljubljenne melodije. Prošireni tamburaški sastav nas je uvjerio da je i mladji glazbeni naraščaj u dobri ruka u najjužnijem selu Gradišća, ali divojački tanac s mladim srpskim pozivom u kolo, ne bi nazvala uprav dobrim izborom za svečani program. Dragutin Goldin, zborovodja Desideriuma je u par riči sumirao petnaest ljet radosti s Ljubičicom: – «Jedni drugima dolazimo, zajedno pjevamo, izmjenjujemo svoje vijesti, iskustva života i sve to unutar glazbe.» Sve je to zgusnuto u iskreno prijateljstvo što gaju jur petnaest ljet dugo Petrovišćani i Zagrepčani.

Zato im je i svaka nota s velikom ovacijom primljena med petroviskimi stijenami. Pjesme *Ljubav je nepobjediva* i *Nazdravlje* na instrumenti TS Koprive u jednoj toploj i opuščenoj atmosferi su naišle na burni aplauz, iako smo nekoliko put jur čuli te melodije uživo. A kako je najavljeno, HKD «Gradišće» pri jednoj koreografiji imalo je i gost-plesače. Od prvoga do zadnjega takta i koraka Polkice, nije stao aplauz, jer sadašnji muški tančoši u paru su imali jačkarice „Ljubičice“, pravoda vekšinom negdašnje tančoše. S tim je završen prvi blok svečanoga programa, ali večurni spektakl još je bio daleko od kraja. Uz tamburaše i pjevačice, ter gostujućega zbora, u drugom bloku su se predstavili i petroviski igrokazači, Laslo Škrapić i Zoltan Kurcz, s jako uspješnim skečom pod naslovom *Viagra*. Za njimi su ponovo dalmatinske pjesme zbudile nostalgiju kot i spominke na sve one

Trenutak za pjesmu

Polag Pinke

Polag Pinke stoji mala hižica
Va njoj me je rodila majka mila.
Zato ljubim ja oto malo gnjezdo,
ne bi je dal za nikarčkovo srebro.

Čuda kitic je va Pinčenoj dragi
Roža, klinčac, rozmarin, tulipani
Mali paradizom je va krajina
Zlata j vridna saka mala travica.

Ivan Nemet
(1922. IX.)

Odličje „Za Petrovo Selo“ pripada Marici Milišić-Moricz

Unutar velike proslave, kot svako ljeto, tako i ovput, Seoska samouprava Petrovoga Sela je podilila najveće priznanje dotičnoga mjesta, nagradu „Za Petrovo Selo“. Kako je rekla načelnica, Agica Jurašić-Škrapić, zaslužno je to dobila 2016. ljeta, jačkarica Marica Milišić-Moricz (Žimićeva), ka je dugo ljet stalna pomoćnica, aktivistkinja svih priredab tako crikvenih, društvenih kot i civilnih dogodjajev u rodnom joj selu. Ima zlatne ruke kot švalja, tekstilni dizajn kulturnoga doma, Betlehema, mrtvačnice, štoveć i kulisov za Igrokazačko društvo diči nje vridne ruke. Ona je „kriva“ i za rođendanske bobice, ke potajno se postavu pred stanov, prilikom jubilejov. Petnaest ljet dugo je jačkarica jubilarnoga zbora Ljubičica, a niz ljet glumi i u Igrokazačkom društvu. S ovim priznanjem je ona četvrta odlikovana peršona u petroviskom korusu. Za svečanim programom fotografirali smo ju u krugu familije, a pravoda je morala odgovoriti i na naša pitanja. – Najprlje sam se jako splašila, kad sam čula svoje ime, na ovo, zaistinu nisam računala. Mislim da bi si bio negdo drugi bolje zaslužio ovo priznanje nek ja, ali u srcu sam jako vesela. Posebno mi je drago da sam mogla ovu nagradu prikzeti kot i jačkarica zbora, kad si jako rado jačim, to je meni sve. Kad smo skupa s familijom, jačka vik najpr dojde, a to smo si najerbali od dide i majke, ćaće i mame. Vesele jačke imam najradje, a med njimi mi je najlipša nota, „Gizdav sam da sam Hrvat“. Sad sam kvizna u tom da dokle budem mogla, ja ću vik jačiti!

Na svečevanje su rado došli i bivši kotrigi zbora

ki nisu već med nami, ali živu u dalekom svitu. Sam kraj programa govorio je o čašćenji, zahvali, gratulacija. Načelnica Petrovoga Sela Agica Jurašić-Škrapić je najprlje prikdala najviše odličje Petrovoga Sela jačkarici Marici Milišić-Moricz, a potom se je zahvalila cijelomu zboru za dugoljetni trud, oduševljenost i odanost s kom čuvaju tradicije, gaju kulturne vridnosti i ne nazadnje razveselu ne samo Petrovišćane, nego i publiku unutar i izvan granic. Ivan Gugan, predsjednik Hrvatske državne samouprave, je sa spomenicom čestitao i zaželjio još mnogo uspjeha kot i ljeta u pjevanju i druženju, a dar Saveza Hrvata u Mađarskoj je prikdala Edita Horvat-Pauković. Zatim su po redu svi zastupnici domaćih kulturnih društav, predstavnik domaće Hrvatske samouprave, poslaniki prijateljskih zborov iz Sambotela, Kisega, Keresteša uručili svoje dare i slijedio je finiš, ali i najganutljiviji dio programa, zahvala dirigentici Jolanki Kočiš, ka tri desetljeća dugo stručno pelja ov zbor. Pozvane su na pozornicu i sve bivše jačka-

rice, i svaka peršona s jednom kiticom se je zahvalila Joliki notu i jačku, ka još vik živi i gluši u našem selu, a za presenećenje joj je prikdana velika spomen-ploča sa slikami bivših i sadašnjih jačkaric, u pratnji ugarske pjesme «Régi mesékre emlékszel-e még...». Jolanka Kočiš svim se je zahvalila, uz ostalo i roditeljem, pedagogom ki su podučavali u brojni seli Pinčene doline i od kih je i sama najerbala volju i želju za kulturno djelovanje, a inspirativnom snagom je nazvala i petrovisko zajedništvo koje spolom pokaže i iskazuje svoju jakost na različiti priredba.

Što bi mogla biti završna pjesma na ovakovom velikom svečevanju, nego jačka *Gizdav sam da sam Hrvat*, ku su još sprohdjale suze radosnice, lipe riči, rizanje torte, bogati stol jila i pila, tamburaško druženje i vesele minute, povodom tridesete obljetnice zborovnjoga jačenja u Petrovom Selu.

Tiho

Strastveni muzičari i plesači na proslavi – Sliva: Janoš Nemet, Julija Haršanji, Petar Veselović, Imre Haršanji, Toni Merőtei i Ambri Škrapić

Hrvatski veleposlanik primio HOŠIG-ove maturante

„Ponosni smo što ste vi mostovi između dvije države, vi to morate znati i nositi sa sobom u životu” – reče među inima veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Gordan Grlić Radman prigodom prijma HOŠIG-ovih maturanata te razrednice Marije Petrič i ravnateljice Ane Gojtan 25. travnja u rezidenciji Veleposlanstva.

Plemenit je to običaj što ga je nakon bivšega veleposlanika Republike Hrvatske Zdenka Škrabala oživio veleposlanik Gordan Grlić Radman, a treći je naraštaj maturanata primljen toga dana u rezidenciji. Veleposlanik Grlić Radman naglasio je da se hrvatsko Veleposlanstvo brine i računa na Hrvate koji žive izvan granica Republike Hrvatske. „Vi živite u Mađarskoj, tu ste rođeni, živite kao mađarski građani, ali ipak imate sjećanje na hrvatsko podrijetlo, hrvatsku kulturu vaših pradjedova, predaka. Sigurno kako će kod vas biti istaknutija mađarska dimenzija, jer je to logično, vi ovdje živite, ali nema razloga da vi paralelno ne nosite sa sobom svijest o hrvatskom podrijetlu... Možete s ponosom reći da ste podrijetlom Hrvati, a ovdje su u Mađarskoj Hrvati poštovani i lijepo je biti

Hrvat u Mađarskoj” – istaknuo je hrvatski veleposlanik, te dodao da maturanti u životu trebaju raditi na unapređenju, neka ne budu pasivni, jer idu u svijet pun izazova, svijet je univerzalan različitih kultura i religija. Potom je svim nazočnim gimnazijalcima, od deset maturanata bilo ih je osam, uručio repliku skulpture Ivana Meštrovića „Povijest Hrvata” i brošuru o tematskim putovima obitelji Zrinski u prekograničnom području, razrednici i ravnateljici također, te po kitu cvijeća. Govoreći o daru, hrvatski je veleposlanik naglasio da je to identitetska skulptura koja i danas u Hrvatskoj zauzima najistaknutije mjesto.

U ime gimnazijalaca te i u svoje osobno ime na daru je zahvalila razrednica Marija Petrič. Ona je istaknula da su zahvaljujući HOŠIG-ovoj suradnji sa zagrebačkim Ženskim učeničkom domom „Marija Jambrišak” mogli provesti lijep duži vikend u hrvatskome glavnom gradu i upoznati njegove ljepote, gostoljubivost i prijateljstvo. U sklopu toga izleta pogledali su i kipove „Zdenac života” i „Povijest Hrvata”. Donedavno su mnogi naši gimnazijalci iz narodopisa, za prikaz projektne teme, birali djela slavnoga kipara Ivana Meštrovića. Ravnateljica Ana Gojtan također

je zahvalila veleposlaniku Gordanu Grliću Radmanu, te je prijam maturanata opisala poput najljepših tradicija, koji ujedno nosi u sebi i simboliku jer je to dokaz da matična domovina skrbi o Hrvatima u Mađarskoj. Potom su slijedili domjenak i prijateljsko druženje.

Kristina Goher

BUDIMPEŠTA – Izaslanstvo Hrvatske samouprave XV. okruga, na čelu s predsjednikom Stjepanom Kuzmom, i izaslanstvo Samouprave Rákospalota, Pestújhely, Újpalota, od 6. do 8. svibnja boravit će u Donjem Kraljevcu. Naime, tada se obilježavaju Dani Općine Donjega Kraljevca. U sklopu svečanoga programa nastupit će svirači Glazbene i umjetničke škole «Jenő Hubay» i plesači Ansambla «Szilas».

BUDIMPEŠTA, ZAGREB – Budimpeštanska Hrvatska škola i zagrebačka Osnovna škola „Ante Kovačić” već petnaestak godina uspješno surađuju. U okvirima te suradnje, između 2. i 5. svibnja, zagrebački učenici 5. razreda te nekoliko nastavnika borave u HOŠIG-u, potom od 5. do 8. svibnja učenici 5. i 6. razreda putuju k njima, u pratnji razrednice Dore Grišnik i Rite Grbavac.

BUDIMPEŠTA – U Hrvatskome vrtiću toga grada u petak, 13. svibnja, od 10.30 sati obilježava se običaj «kraljice». Sadržaj je osmislila voditeljica vrtića Dora Ispanović.

BUDIMPEŠTA, NIN – Lani oživjela suradnja između grada Nina, Samouprave gradske četvrti Lovranac-Petarac (Pestszentlőrinc-Pestszentimre) i Hrvatske samouprave XVIII. okruga ove se godine nastavlja. Naime, izaslanstvo hrvatskoga grada 10. i 11. svibnja boravi u tome budimpeštanskom okrugu. U prostorijama Samouprave XVIII. okruga 10. svibnja, u 10 sati je sastanak, potom službeni objed, i razgledanje grada. Sutradan, ispred zgrade te samouprave grad Nin predstavlja svoje turističke i ine ponude.

Informativno spravišće za narodnosne samouprave u Juri

Na inicijativu županijskih narodnosnih samouprav u Jursko-mošonsko-šopronske županiji, 6. aprila, u srijedu, u jur-skom sjedištu Županijske samouprave održano je informativno spravišće za predstavnike seoskih i županijskih narodnosnih samouprav ter za notaruše manjinskih sel. Uz narodnosne zastupnike dotične županije, na čelu s Marijom Pilšić, predsjednicom Odbora za gospodarstvena pitanja, i potpredsjednikom Joškom Tolnajem, u Hrvatskoj samoupravi Jursko-mošonsko-šopronske županije su bili još nazoči predsjednik Štefan Krizmanić i Timea Horvat, dopredsjednica Hrvatske samouprave u Željeznoj županiji.

U zastupničtvu Ministarstva ljudskih resursa Richárd Tircsi je govorio o vridnovanju djelovanja narodnosnih samouprav, jer pred kratkim objavljeni popis bodov za narodnosne samouprave, na nekoliko mjesta je izazvao ogromno nezadovoljstvo. Kako smo osvidočili na ovom forumu, tako bilježnici kot i zastupnici u neki pitanji stoju neodlučno i silom prilika su izloženi ogromnoj administraciji. Problemi koji se pojavljuju pri napisanju zapisnika o odluka, realizirani plani, još svenek stvaraju dodatne poteškoće, a drugačiji je problem da bodi ne zrcalu uloženi trud i miru koja samouprava koliko djela u stvarnosti. Richárd Tircsi je u svojem predavanju istaknuo da pinezna potpora Vlade Ugarske usporedjujući s prethodnimi ljeti se je povećala i dokle je podijeljena potpora narodnosnim samoupravam bila 2014. ljeta četiri milijardi forinti, to je za dotično ljetu jur duplo više, a za održavanje obrazovnih ustanovov narodnosti dobivaju još ekstar 6,5 milijardi forintov. Rečeno je nadalje da ljetos mnogo više narodnosnih ustanovov i samoupravov dostane materijalnu potporu na osnovi različitih naticanj kot ranije. Pri dodiljenju i obračunu potpore mjesnim i županijskim samoupravam i ovo ljetu je većsto pismov dostalo s primjedbami, reklamacijami Ministarstvo na pregledavanje. U mnogi slučajji, kako je rekao predavač, zapise bi morali tako oblikovati i formirati da novi kolega isto tako bude razumio što hoće napraviti pojedina narodnosna samouprava i važno je pri tom da narodnosna samouprava ne samo planira, izabere odgovarajuću peršonu za napravljenje djela, nego da odredjuje i termin i izvor i donese odluku da se je plan i realizirao. Narodnosne samouprave su dostale prvi dio državne potpore do kraja prošloga miseca, dokle drugi dio samo u augustušu. Što se more obračunati kot strošak, kako ispuniti dokumentaciju, u tom more pomoći i ta power-point prezentacija ka je ostavljena u Juri. Štefan Krizmanić, predsjednik Hrvatske samouprave Željezne županije, kritizirao je sistem s timi riči da je bedast i povezan s ogromnom birokracijom. – Na ovi zapisi će se smijati naši nasljednici za dvadeset ljet, kako se i mi smijemo danas na zapisi naših prethodnih, i još jedna je falanga da umjesto onih sel ka su još dandanas baze narodnosnoga žitka, podupiraju se nekontrolirano «prijateljska društva», otkud ljeta dugo ne zajde van nije-dan mladji obraz – rekao je predsjednik iz susjedne županije. On

je predstavio i konkretnu peldu, kako dvi narodnosne samouprave od riči do riči su donese iste odluke, dale napisati isti zapisnik, a jedna je dobila 46 bodov, dokle druga 78. – Zapravo i ov primjer kaže, kako je ov sistem za podiljenje potporov nespособan – istaknuo je Štefan Krizmanić u svojem govoru. Richárd Tircsi je na ove primjedbe odgovorio da čekaju od svih konstruktivne ideje za ostvarivanje pravilnijega dodiljenja pinez, a dokle toga nij', morat će ostati ova struktura potpore. Informativno spravišće je zatvoreno s tim da djelatnici Ministarstva ljudskih resursa su svenek otvoreni i čekaju daljnje pozive da na terenu upoznaju probleme i poteškoće narodnosnih predstavničtav.

th

Novi kontakt Umočanov

„Kajkavci” na izletu u Čakovcu i na sajmu u Prelogu

U jesen, kad su pisci i književnici iz Hrvatske tradicionalno gostovali u Gradišću, bili su i u Umoku, kot i u drugi naselji naše regije, i tako su se Umočani spoznali s Božidarom Glavinom, gdo je mislio da će Umočane i Preložane povezati. Pokidob je Prelog u blizini ugarsko-hrvatske granice, spomenute grupe se moru sresti i jedan dan. Lani u novembru su Preložani došli u Umok s idejom da skupa nastupaju njeva društva. To je bila dobra prilika za medjusobno upoznavanje, a predstavljena je gostom i lipota cijele krajine. Za kulturnim programom dugo je duralo druženje. Na povratni pohod je došla onda umočka delegacija 23. aprila, u subotu, na Sajam kitic u Prelog. Zvana toga napravljen je izlet i u Čakovec, a s velikim oduševljenjem su posjetili Umočani i Stari grad Zrinskih. Otpodne tamburaši «Kajkavci» i tančoši su očarali publiku skoro jednournim nastupom, koji je s velikim aplauzom nagrađen. Za vičerom se je jačilo i sviralo još dugo, prlje nek su Gradišćanci krenuli domom. Kako su rekli Umočani, drži je ufanje da će ovo novo prijateljstvo živiti još dugo i, naravno, jur se sad nestrpljivo čeka slijedeći susret s Preložani u Umoku.

Dan planeta Zemlje u šeljinskoj školi

U šeljinskoj Osnovnoj školi „Géza Kiss” redovito se priređuje Dan planeta Zemlje. U sklopu Dana učenici škole sudjeluju u cjelodnevnom programu u prirodi. Ove godine na poticaj ravnatelja škole Roberta Ronte, tom školskom tradicijom mogli su se upoznati i učenici iz Grubišnog Polja.

Tradicija Dana planeta Zemlje potječe iz 1970. godine, a od 1990. u više od 150 zemalja širom svijeta obilježava se 22. travnja. Cilj je ovoga dana da se ukaže na ugroženost prirode, na opasnost koja prijete životu na Zemlji, da nas upozorava za zaštitu okoliša te i na to kako poboljšati kakvoću životne sredine. Dan se uobičajeno priređuje u šeljinskoj osnovnoj školi uz potporu Mecekerdő Zrt.-a te ove godine već i mjesne Hrvatske samouprave. Program je počeo u jutarnjim satima kada je ravnatelj Šeljinskog šumarstva Tamás Molnár otvorio Dan i pozdravio nazočne. Ove godine, na poticaj ravnatelja škole Roberta Ronte, u programima su sudjelovali i učenici iz Grubišnog Polja. Šeljini i Grubišno Polje njeguju prijateljski odnos već gotovo 20 godina, isprva su surađivali gradovi, a ubrzo i škole, i to na poticaj tadašnjih ravnatelja škole, Ilone Csernecky i Joze Matoševića. Iz Grubišnog

Na dvorištu šeljinske Osnovne škole „Géza Kiss”

Danom planeta Zemlje. Na postajama su bile učiteljice viših razreda i šumari, koji su osmislili i put po kojem su djeca krenula.

Učenici su bili podijeljeni u dvije kategorije. U kategoriji 5. – 6. razreda treće mjesto osvojila je mjesna družina šeljinske i grubišnopolske škole, koju su tvorili učenici 6. razreda, Fanni Szántó, Szabina Morvai, Antonija Šmit i Stela Jurković. Drugo su mjesto osvojile Kornelija Đurković, Erika Bata, Vivien Gera i Zsófi Kudar, a na prvom su mjestu završile Réka Balogh, Sonja Varga, Paula Križić i Lana Vanjek. U kategoriji 7. – 8. razreda treće su mjesto osvojile Cintia Kiss, Dzszenifer Varga, Anett Till i Anasztázia Fábián, drugo mjesto Bálint Török, Balázs Péter i Dávid Kékesi, a u ovoj kategoriji najbolji su bili Dominik Csécs, Sándor Csonka i Mihály Csonka. Djeca iz Hrvatske dobila su poseban poklon od Hrvatske samouprave grada Šeljina, jednako kao i djeca koja su ih pratila.

Izlet djece pratili su i učitelji i ravnateljica grubišnopolske škole, a pogledali su i obalu Drave u Starinu. Na kraju dana, nakon proglašenja rezultata u zbornici škole, uspješan dan su okončali čašicom šampanjca.

Luca Gažić

Foto: Robert Ronta

Učenici viših razreda s gostima iz Grubišnog Polja

Polja stiglo je deset učenika i tri nastavnika, Zvonka Svat, Robert Šmit i ravnateljica tamošnje osnovne škole Snježana Šeliš. Ravnateljica reče da su mogli doći oni učenici koji imaju dobre rezultate u školi, možemo reći da im je taj put bio kao nagrada. Istaknula je da su oduševljeni posjetom i rado bi došli i dogodine, vesele se suradnji i da je gostoprimstvo Šeljinačana prvorazredno.

Družine su bile sastavljene tako da s hrvatskim učenicima budu skupa učenici šeljinske škole. Svaka je družina dobila kartu i putni listić i krenuli su na put od škole u 9 sati ujutro, i to prema Vertigi kroza šume pa nazad. Imali su sedam postaja na kojima su morali obaviti razne zadatke, osmosmjerke, tekstove u vezi s

KUP PODRAVSKIH RIBIČA

U organizaciji Hrvatske samouprave Šomođske županije, u subotu, 7. svibnja 2016. godine priređuje se Kup podravskih ribiča, s početkom u 7:30 sati. Mjesto je natjecanja ribnjak kod Seđuđa (Tótszentgyörgy). Program počinje s dobrodošlicom i otvorenjem kod ulazne kuće ribnjaka. Natjecanja traje od 8.30 do 11.30 kada je objava konačnih postignuća, dodjela nagrada i zajednički objed. Uvjet je natjecanja da svaka samouprava ima mogućnosti prijaviti dvočlanu družinu, može biti i mješovita. Cijena prijave: 3000 Ft/družina.

Mala stranica

DOBRO SE DOBRIM VRAĆA

Ljudi obično cijene velikodušnost i susretljivost. Ako se trudiš biti velikodušan i ako si spreman priskočiti drugima u pomoć, i oni će vjerojatno slično postupati prema tebi! Dobra djela koja učiniš za nekoga, pomoći će ti da izgradiš samopoštovanje i osjetiš radost. Mnogi mladi vole pomagati drugima. Pročitaj što kažu neki od njih. Bi li želio osjetiti radost koju pruža pomaganje drugima? Zašto ne bi pokušao ovo:

Kako možeš pomoći drugima?

- Pošalji pismce nekome tko je bolestan.
- Pomozi nekom ostarjelom susjedu napraviti nešto u kući ili dvorištu.
- Posjeti koga tko je vezan za kuću.
- Poklonom obraduj koga tko trenutno prolazi teško razdoblje u životu.
- Obavljaj dobrovoljni rad u mjesnim organizacijama.
- Ponovno stupi u vezu s udaljenim rođacima.
- Pomogni nekome da dođe tamo gdje želi biti.
- Ustani i ponudi mjesto trudnicama, starijim osobama, bolesnicima.
- Koristi se riječju „hvala“.

Znate li

čime se bavi Crveni križ? organizacija se bavi prikupljanjem odjeće za siromašne, pomaže bolesnima i nemoćnima, obiteljima koje nemaju dovoljno novaca za osnovne potrebe, prikuplja novac za siromašne, organizira dobrovoljno davanje krvi. Crveni križ obuhvaća 188 zemalja svijeta.

Međunarodni dan Crvenog križa - 8. svibnja

Crveni je križ međunarodna humanitarna organizacija sa sjedištem u Ženevi.

Utemeljio ju je Henry Dunant. Međunarodni se dan obilježava 8. svibnja,

na dan njegova rođenja (1828.). Henry Dunant 24. lipnja 1859. godine u namjeri da sklopi posao s francuskim carem Napoleonom III., slučajno se našao na bojnopolju kod Solferina. Patnja koju je tada vidio izmijenila je njegov život. Sljedećih godina u cijelosti se posvetio stvaranju organizacije Crvenoga križa. Zapustivši posao, na kraju je pao pod stečaj i potpuno osiromašio te postao zaboravljen. Međutim, zamisao koju je postavio na noge, rasla je i razvijala se i postala prihvaćenom u cijelome svijetu. Godine 1901. norveški parlament mu je dodijelio prvu Nobelovu nagradu za mir koju je podijelio s Fredericom Passyjem. Primljeni novac od Nobelove nagrade nije zadržao za sebe, nego ga je darovao Crvenome križu i drugim humanitarnim organizacijama za pomoć sirotinji.

Još jedan uspjeh „krležinih“ učenika

Učenici Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže – osim što su uspješno nastupali u kategoriji folklor na manifestaciji pod nazivom Svečani dani Helikona u Kesthelju – dokazali su se i u glumačkom umijeću na mađarskom jeziku. Zahvaljujući suradnji Hrvatske gimnazije i

Osnovne umjetničke škole Imrea Ecka, „krležini“ učenici imali su mogućnost da se natječu u kategoriji za glumu sa scenom igrom „Licit“, i osvojili srebrnu kvalifikaciju. Uloge: Lungu Denisa – Quasimodo, Dorotea Fekete – Pierre Anton, Szonja Csonka – Füles, Árpád Petrolán – Hamlet, Réka Horváth – dnevnik, Nikolet Hangay – djevojčica, Enikő Szűcs – majka, Žofija Hosu – Bella, Patricija Koša – Ana Karenjina. Pripremili su ih nastavnici: Ádám Szalai, Dániel Várkonyi, Mihály Fenyvesi.

Skupština Društva Horvata kre Mure

Nakon prethodnih dogovora, 28. travnja u 18 sati u sumartonskome Seoskom domu zasjedala je skupština Društva Horvata kre Mure. Budući da se od šezdesetak članova (prema zadnjem popisu) na poziv odazvao samo dvadeset jedan član, zasjedanje je ponovno sazvano za sat vremena, na kojem su prihvaćena izvješća predsjednika Ladislava Gujaša o djelovanju i financijama, prihvaćena je izmjena statuta, proračun i godišnji program za 2016. g. Premda po u pozivnici naznačenome dnevnom redu trebalo je doći i do biranja novog vodstva, skupština je izglasovala da se to odgodi do kraja svibnja zbog premaloga broja nazočnih članova.

Na ovogodišnju skupštinu Društva Horvata kre Mure okupila se samo trećina članstva. Predsjednik Društva Ladislav Gujaš zbog nedostatka kvoruma, za sat vremena opet je sazvao skupštinu, tvrdeći da je to još moguće, međutim nakon obvezatnih izmjena statuta morat će se čekati čak i više dana. Pošto su izabrani zapisničar i ovjervatelji zapisnika, prihvaćen je dnevni red prema zakazanome dnevnom redu. Budući da lani skupština nije sazvana, predsjednik je imao dug i o izvješću o 2014. godini. Nedostatak je obrazložio time da je upravo lani u proljeće, kada je trebalo predati izvješća, radio je u Hrvatskoj i nije mogao sazvati skupštinu. Priznao je da je to bio propust i ako se skupština slaže, neka se sada naknadno prihvati izvješće o radu, odnosno financijsko izvješće za 2014. godinu. Skupština je prihvatila obrazloženje i naknadno izvješće o 2014. godini. Organizacija je 2014. g. sudjelovala u europskom projektu, tako je imala proračun više od 8 milijuna forinta, iz toga su bili provedeni seminari za voditelje folklornih skupina, izdan je priručnik za podučavanje folkloru, organizirane su priredbe VINO i tambure, Vincekovo, Martinje, Žive jaslice u Sumartonu, sudjelovanje KUD-a Sumarton u Novome Vinodolskom i predsmotra Međimurske popevke. Ostvareni programi u 2015. godini bili su gotovo isti kao u 2014., Vincekovo, predsmotra Međimurske popevke, Ljetni karneval u Vinodolskom, Festival VINO i tambure, Martinje, susret sudionika projekta EU-a i Žive jaslice. Prema financijskom izvješću, Društvo je 2015. godine imalo nešto više od 1,2 milijuna forinta, što je uglavnom iskoristilo za ostvarivanje svojih programa, no neke je potpomoglo i Udruženje pomurskih hrvatskih samouprava (Predsmotra Međimurske popevke) i Hrvatski kulturno-prosvjetni zavod „Stipan Blažetin“ (Martinje i Žive jaslice). Tibor Domбай, kao predsjednik Nadzornog odbora organizacije, izvijestio je članstvo o financijskom poslovanju Društva u 2015. i rekao da je Odbor pregledao račune i prihvatio predsjednikovo izvješće. Sva su izvješća prihvaćena u razdoblju od zadnje skupštine i slijedila je izmjena statuta, o čemu je trebao govoriti član predsjedništva dr. Jože Takač, ali zbog njegove nenazočnosti to je učinio predsjednik. Od ove godine mijenjali su se neki zakoni u svezi s djelovanjem civilnih društava, zbog čega je u statutu trebalo izmijeniti neke točke, oko saziva skupštine, adresu sjedišta trebalo je prepisati itd. Glede broja članova predsjedništva predloženo je da se smanji sa sedam na pet (predsjednik, zamjenik i tri člana). Predsjednik je uz to dodao da su dva člana predsjedništva prije mjesec dana usmeno izjavila da ne žele dalje obnašati dužnost, ali pismena izjava stigla je samo od jednog člana. Od sedam dosadašnjih članova predsjedništva, nažalost, prošle godine jedan je preminuo, a još jedan od samih početaka nije sudjelovao u radu. Stigne li pismena izjava i od drugoga člana, da se odriče dužnosti, skupštinu će morati sazvati Nadzorni odbor. Zbog tih okolnosti i slabog odaziva članstva predloženo je da se odgodi izbor novog vodstva do kraja svibnja u okviru izvanredne skupštine i predloženo je da članovi do tada razmišljaju koga žele kandidirati u vodstvo. Opet je došlo na vidjelo pitanje članstva i sankcije zbog neplaćanja članarine, međutim u svezi s tim nije pronađeno pravo rješenje. Predloženo je da se pošalje upit svima

koji nisu plaćali članarinu i da se izjasne glede članstva. Članarina nadalje ostaje tisuću forinta.

Na kraju su slijedili planovi za 2016. godinu, organizacija za tekuću godinu, u nadi uspješnih natječaja, svoj proračun planira u iznosu od 2,5 milijuna forinta. Predsjednik je izvijestio članstvo da u svezi s djelovanjem civilnih organizacija stiglo je izvješće od Ministarstva ljudskih resursa da su dodijeljena sredstva u iznosu od 600 tisuća forinta, također od tog Ministarstva dobivena su sredstva za ostvarenje programa Živih jaslica u Petrovome Selu, Zalakarošu i Budimpešti. Društvo je u svoje programe uvrstilo one koje je i prijašnjih godina ostvarilo, već je održano Vincekovo u suradnji s Udrugom sumartonskih pajdaša vina i predsmotra Međimurske popevke u Pustari. I ove se godine predviđa sudjelovanje na Ljetnom karnevalu u Novome Vinodolskom, Festival VINO i tambure, Martinje i Žive jaslice. Potaknuto je i pitanje odnosa sa Savezom Hrvata u Mađarskoj, do sljedeće skupštine g. Gujaš kontaktirat će predsjednika i nakon toga članstvo će odlučiti hoće li Društvo nadalje ostati članom državne organizacije.

beta

Zrinski kadeti na proslavi

U okviru proslave državnoga spomendana Zrinskih i Frankopana te Dana Međimurske županije, 24. travnja u Čakovcu je ustrojen mimohod povijesnih postrojba, na kojem su nastupale postrojbe iz Hrvatske. Među dvadesetak povijesnih postrojba bili su i Zrinski kadeti iz Kerestura i Vitezi Zrinskih iz Sigeta. Nakon mimohoda svi su se na Trgu Republike postrojili i prijavili međimurskom županu Matiji Posavcu. Zapovjednici postrojba položili su vijenac i zapalili svijeće kod spomen-ploča nestalim i poginulim braniteljima Domovinskog rata iz Međimurja.

Otkriven spomen-kip banu Franji Vlašiću

Ove se godine, 2. travnja, proslavio tradicionalni Dan grada Dombovara, i to uz bogate programe i manifestacije. Jedan od najvažnijih programa bilo je polaganje vijenaca kod spomen-ploče vrsnom vojniku i političaru banu Franji Vlašiću, rođenom Dombovarcu, izjavio je za Medijski centar Croatica Gabor Varga-Stadler, predsjednik Hrvatske narodnosne samouprave u tome gradu, te dodao kako je očuvanje spomena na bana Franju Vlašića od iznimnoga značenja za dombovarske Hrvate. Svečani program tamošnje Hrvatske samouprave i sjećanje na bana Franju Vlašića bilo je u znaku 250. obljetnice njegovog rođenja, te otkrivanja i posvete njegovog poprsja, koje je izradio kipar Gabor Varga, uza sudjelovanje učenika pečuškoga Hrvatskog obrazovnog centra „Miroslav Krleža” i učenika zagrebačke IV. gimnazije, te izaslanstava zbratimljenih gradova Ogulina i Vira.

Spomen-popsje posvetio je Augustin Darnai.

Pozdravljajući nazočne, predsjednik dombovarske Hrvatske narodnosne samouprave Gabor Varga-Stadler kazao je: «Naš pradedom, prazemlja je isto tako nerazdvojna od nas kao što je to neki dio našega tijela ili dio naše duše. Povijesni junaci zaslužuju dostojno mjesto u našim srcima. Pogledati u prošlost znači priznati snagu minuloga vremena, upoznati povijest koja je ponekad zapisana zlatnim slovima, a ponekad istrošenima. Kada se prisjećamo, istovremeno pokazujemo put prema budućnosti. Naš grad Dombovar i Tolnanska županija žele biti pravi, dobar dom narodnostima koje živi na ovim prostorima. „Kuća koja se gradi da bi bila dom, i gradi se tako da i graditelji žele isto, od te će kuće zaista biti dom. I bit će dobar dom, i dugo godina će biti dom za mnoge...” – riječi su to Alberta Wassa, a poznajući njegove misli i njegov život, može se reći da našu sudbinu u velikoj mjeri određuje dom, domovina i ljubav prema rodnoj grudi. Vjerujem da je hrvatska zajednica ovoga grada i okolice ovdje našla pravi dom, sudjelujući u njegovoj izgradnji, te svim srcem želi da to uspije na najbolji mogući način» kazao je među ostalim Varga-Stadler.

Nazočne su pozdravili generalna konzulica Vesna Haluga, parlamentarni zastupnik Árpád Potapi, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp i predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan.

Parlamentarni zastupnik Árpád Potapi u svom je govoru istaknuo: „Zbog toga je bitno da budemo pravi Mađari kako bismo mogli postati dobri Hrvati” – riječi su pjes-

nika i vojskovođe Nikole Zrinskoga, koji je podržavao jednako i Mađare i Hrvate. Franjo Vlašić, mađarski barun, hrvatski ban rođen je ovdje u Dombovaru, u ovom je gradu upoznao Mađare, njihov jezik, te sam uvjeren da je upravo zbog toga bio kao Hrvat oduvijek prijatelj Mađara.

U Požunskom je saboru zastupao interese Hrvata, ali je to činio tako da ne bi štetio mađarskom interesu. Dapače, kao Hrvat zastupao je i pravo Mađara. Nasljedstvo bana Vlašića, jednako kao i Zrinskoga, daje nam za pravo vjerovati u još bolju budućnost u našoj domovini, susjednim zemljama, a i u cijeloj Europi.

Ugledni gosti

Obitelji Zrinski, Frankopan, Feštetić, Jurišić svi su zagovarali zajedničke interese. Povezali su nas obiteljske veze, zajednička budućnost i kultura, te zajednički neprijatelji. Vjerujem da je mađarsko-hrvatsko prijateljstvo čvrsta veza, na koju se s pravom

možemo osloniti i u budućnosti. Neka ovaj kip bana Franje Vlašića ubuduće sve upozorava na to da moramo biti dosljedni našem nasljedstvu, međusobnom poštovanju i u budućim zajedničkim borbama. Od srca se nadam da će parlamenti dviju država uskoro odrediti svečani dan obilježavanja mađarsko-hrvatskoga prijateljstva.”

Uza spomen-popsje Franje Vlašića

X. Državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj

Hrvatska državna samouprava

22. svibnja 2016. godine u Đudu

povodom Presvetog Trojstva organizira

X. Državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj.

Program:

- od 9.30 sati doček vjernika u Đudu
- 10.00 Sveta misa
- 11.00 Meditacija
- 12.00 Zajednički ručak, druženje
- 13.00 Križni put
- 14.00 Litanija
- 14.30 Blagoslov kupljenih nabožnih predmeta
- 15.00 Opraštanje od Gospe
- Ispraćaj hodočasnika

Na hodočašće i ove godine očekujemo Hrvate iz svih regija Mađarske.

Hodočašće podupire: Fond za razvoj ljudskih potencijala Ministarstva ljudskih resursa
NEMZ-KUL-16-0297

PEČUH, OSIJEK, VINKOVCI – U organizaciji Šokačke grane Osijek, Vinkovačkih šokačkih rodova, Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata i Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, u Osijeku i Vinkovcima 6. – 7. svibnja održava se međunarodni okrugli stol Urbani Šokci 11, Zemlja u panonskoj kulturi hrvatskih subetničkih skupina, Šokačko-bunjevačka terrafilija.

Hrvatska državna samouprava i Hrvatski vrtić, osnovna škola i učenički dom Santovo Vas pozivaju na Proslavu 70. obljetnice postojanja hrvatskog školstva u Santovu
Vrijeme priredbe: 21. svibnja 2016. godine

PROGRAM

9.30 Znanstvena konferencija
„Počeci hrvatskog školstva u Mađarskoj“
10.30 Proslava 70. obljetnice postojanja hrvatskog školstva u Santovu

Pozdravni govori:
Ivan Guban, predsjednik HDS-a
Joso Šibalin, ravnatelj santovačke škole
Kulturni program učenika

Mjesto održavanja priredbe:
Dom kulture – (Santovo, Kossuth u. 54.)

Program Hrvatskog kazališta za svibanj 2016.

- 7. svibnja u 16 sati Antun Karagić: Svijest – pučka igra, Čikerija;
- 13. svibnja u 20 sati Margit Kaffka: Boje i godine – drama s baletnim ulošcima, Dječje kazalište Branka Mihaljevića, Osijek;
- 17. svibnja u 12 sati Agatha Christie: Mišolovka – krimić, Županja;
- 21. svibnja u 19 sati Dobar, Loš i Zao – baletna farsa, u izvedbi plesača Pečuškog baleta, Jegersek (Zalaegerszeg);
- 28. svibnja u 18 sati Agatha Christie: Mišolovka – krimić, Ugarski Stari Grad (Mosonmagyaróvár).

FOK – U organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave, uz potporu Hrvatske državne samouprave i Ministarstva ljudskih resursa, u subotu, 14. svibnja, u mjesnom domu kulture priređuje se Duhovska svečanost – natječaj u kuhanju. Program počinje registracijom u 8.30, a jela će oci-jeniti u 12 sati. Slijedi zajednički objed, a u 15 sati počinje kulturni program.

MIŠLJEN – Udruga baranjskih Hrvata u subotu, 28. svibnja, organizira županijsko natjecanje u ribolovu na mišljenskom jezeru. Članovima Udruge natjecanje je besplatno, ostalima 1000 Ft. Prijave organizatori čekaju do 20. svibnja na telefonskom broju 06203980514.

PETROVO SELO – Igrokazačko društvo Petrovoga Sela koje je lani u novembru svečevalo svoju 25. obljetnicu utemeljenja, Vas srdačno poziva ov vikend na svoju premijeru nove predstave u Nardu i Hrvatski Židan. Komediju u dvi čini, iz pera Michaela Cooneya, pod naslovom Jedna laž drugu lovi, će moći najprlje viditi Nardarci, i to 7. majuša, u subotu početo od 19 uri u mjesnom kulturnom domu, a drugi dan, nedilju, početkom od 16 uri Petrovišćani gostuju u Hrvatskom Židanu.